

Sta. GEHEIM

VERTROUWELIJK

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

MAANDOVERZICHT

No 7-8 1962

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

V E R T R O U W E L I J K

Maandoverzicht nrs. 7/8 - 1962

162

(Tijdvak 1-7-1962 t/m 31-8-1962)

I N H O U D

	Blz.
I. <u>Communisme Internationaal</u>	
Het Thorez-bewind van de PCF	1
Oppositie-stromingen binnen en buiten de Franse Communistische Partij	5
II. <u>Activiteiten van de CPN</u>	
De CPN en de dissidente communisten; verklaring van het dagelijks bestuur over de SWP	8
De partij en de kwestie Nieuw-Guinea	9
Mutaties in de CPN-leiding	14
III. <u>Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
Het in Moskou gehouden wereldcongres voor algemene ontwapening en vrede	16
Het 8ste Wereldjeugdfestival	19
IV. <u>Communistische activiteiten in het bedrijfsleven</u>	
Agitatie van het WVV tegen de EEG	25
V. <u>Overige groeperingen</u>	
De neergang van de Socialistische Werkers Partij	26
De Pacifistisch Socialistische Partij en haar gemeenteraadswerk	26
Rechts-extremisme in Engeland	28
<u>Overzicht reizen</u> van extremisten uit of naar Nederland	31
<u>Overzicht stakingen</u> juli en augustus 1962	36
<u>Agenda</u>	38

H O O F D S T U K I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

De Franse Communistische Partij (PCF)

Het autoritaire Thorez-bewind laat maar geringe politieke bewegingsvrijheid aan hen, die binnen de PCF het officiële partijbeleid niet onvoorwaardelijk steunen. Echte of vermeende oppositie werd in de loop der tijden weggezuiverd of geroyeerd met vaak weinig kieskeurige middelen. Deze lange reeks zuiveringen en royementen kwam aan de "interne partijdemocratie" allerminst ten goede. Tegen dit beleid werd reeds vele jaren binnen en buiten de partij geageerd.

Van bovenaf heeft men in de PCF nimmer het verkondigen van meningen geduld, die niet stroken met de opvattingen van de leiding. Steeds opnieuw werd de open discussie tegengegaan, die bijvoorbeeld in de Italiaanse zusterpartij wél wordt toegelaten. (Een treffend staal van deze vrijheid van debat gaf de in november 1961 gehouden zitting van het centraal comité der PCI, vermeld in MO 5 - 1962, blz. 2 t/m 7.)

Terstond na de bevrijding - in de jaren 1945-1947 - maakte de Franse partij een onstuimige groei door. Zij werd de op één na grootste communistische partij van Westeuropa, achter de PCI, en is het tot op heden gebleven, ondanks de gedwongen of vrijwillige uittocht van ontelbare communisten. Het totaal van hen die de partij de rug toekeerden, zou - volgens een recente ruwe schatting van een voormalig CC-lid - tenminste zeventhonderdduizend bedragen.

De na-oorlogse PCF kon steunen op de reputatie van de patriotische verzetsbeweging, waarin de communisten een belangrijk aandeel hadden. Thorez en sommige van zijn naaste medewerkers verbleven tijdens de tweede wereldoorlog in de Sowjet-Unie. Hun politieke oriëntatie was ook daardoor anders gericht dan die van de in Frankrijk achtergebleven kameraden in het verzet.

Na de bevrijding kwam het al spoedig tot tegenstellingen. Persoonlijke rivaliteit was hierbij een factor van betekenis. Bekende communistische verzetsleiders - onder wie Marty en Tillon - werden door toedoen van Thorez c.s. in 1951 uit de leiding van de PCF verwij-

derd.

Enige jaren later - in 1954 - speelde het persoonlijk element wederom een belangrijke rol bij een conflict in de top van de partij. Het ging toen om de onttroning van Lecoeur, de "kroonprins" van de PCF. Hij werd als organisatie-secretaris vervangen door Servin en vervolgens uit de partij gestoten.

In 1959 nam de partijleiding maatregelen tegen vooraanstaande universitaire figuren, onder wie de communistische theoreticus Baby en de bioloog Prenant, hoogleraren aan de Sorbonne, ingeschreven als leden van de partijcellen "Sorbonne-Lettres" en "Sorbonne-Sciences" in Parijs. Zij hadden ernstige bezwaren geuit tegen de h.i. sectarische opvattingen van de partijleiding. (Zie MO 3 - 1959)

In februari 1961 trad een nieuw conflict aan de spits van de partij in de openbaarheid, toen organisatie-secretaris Servin, sedert 1954 in die functie de opvolger van Lecoeur, op zijn beurt van deze post werd ontheven. Hij had, volgens de partijleiding, ongegronde kritiek geïoefend op de wijze, waarop de PCF toenadering tot de massa zocht. Met Servin verdween Casanova uit het politiek bureau. Deze raakte in conflict met Thorez over de te voeren politiek van de PCF in de vredesbeweging. Beiden werden in mei 1961 op het XVIde PCF-congres niet herkozen in het centraal comité. Zij zijn nog wel gewoon partijlid. Voor de zoveelste maal in zijn bewogen carrière had Thorez, de "zoon van het volk", getriomfeerd. Wederom hadden enkele zijner intiemste medewerkers politiek het onderspit moeten delven. (Zie MO 4 - 1961)

De destalinisatie

Grote politieke moeilijkheden ontmoette de Franse partijleiding als gevolg van de destalinisatiekoers, ingeluid op het XXste CPSU-congres van februari 1956 met Chroestsjows geheime rede. Thorez en zijn naaste medewerkers zagen deze ontwikkeling niet in de laatste plaats als een ernstige bedreiging van hun eigen gezag. Ook de PCF zelf ging op het punt van de persoonsverheerlijking geenszins vrij uit. Totdien was het bijvoorbeeld normaal gebruik geweest portretten van Thorez in optochten en bij demonstraties van de partij mee te dragen en er vergaderingen van communisten mee op te luisteren.

Het State Department te Washington publiceerde begin juni 1956 de tekst van de geheime rede die Chroestsjow op het XXste CPSU-congres

van februari 1956 tegen Stalin hield. Deze publicatie bracht ook de PCF in beroering. De politieke situatie werd voor de partijleiding nog onaangenaam na het bekend worden van het interview, dat de Italiaanse partijleider Togliatti aan "Nuovi Argomenti" verleende. Het werd 16 juni 1956 gepubliceerd en bevatte onder meer een vrijmoedig commentaar op de Stalin-kwestie.

Het politiek bureau van de PCF gaf op 18 juni 1956 een verklaring uit, waarin o.m. werd gesteld dat de burgerlijke pers een aan kameraad Chroestsjow toegeschreven verslag had gepubliceerd. Dit verslag voegde nieuwe gegevens toe aan hetgeen reeds bekend was over Stalins onjuiste standpunten en andere door hem begane ernstige fouten. Hierdoor was, volgens de verklaring, terecht beroering onder de leden van de PCF ontstaan. Het politiek bureau van de PCF betreurde het, dat de burgerlijke pers in staat was gebleken over het verslag van kameraad Chroestsjow (d.w.z. diens geheime rede) feiten te publiceren, waarvan de Franse communisten niet op de hoogte waren. "Zulk een situatie is niet bevorderlijk voor een normale bespreking van deze vraagstukken binnen de partij. Zij werkt integendeel speculaties en manoeuvres van de kant van de vijanden van het communisme in de hand", aldus een passage uit de verklaring. Voorts werd medegedeeld, dat het politiek bureau van de PCF aan het centraal comité van de CPSU de tekst van Chroestsjows rede had opgevraagd. Als een nauwelijks bedekt verwijt aan de Sowjet-leiders werd daar in de verklaring aan toegevoegd, dat zekere communistische en arbeiderspartijen reeds vertrouwd waren met de inhoud van Chroestsjows rede.

Een PCF-delegatie ging eind juni 1956 naar Moskou om bovengenoemde penibele problemen met de CPSU-leiders te bespreken. Deze afvaardiging aanvaardde op 2 juli de terugreis naar Frankrijk. Op diezelfde dag maakte de "Prawda" de tekst bekend van de d.d. 30-6-1956 door het centraal comité der CPSU aanvaarde resolutie "over het overwinnen van de persoonsverheerlijking en haar gevolgen". Onder meer bevatte de resolutie een terechtwijzing aan het adres van de PCI-leider, n.l. in de opmerking, dat men het vooral niet eens kon zijn met de door kameraad Togliatti (n.a.v. de dwalingen van Stalin) gestelde vraag, of de Sowjetmaatschappij niet "tot zekere vormen van ontarding" was gekomen.

De PCF-delegatie moet in Moskou hebben ervaren, dat het interview van "Nuovi Argomenti" met Togliatti bij de Sowjetmachthebbers kwaad bloed had gezet, niet alleen om de verkapte kritiek op de structuur

van de Sowjet-maatschappij maar ook vanwege Togliatti's pleidooi voor het polycentrisme. Dit thema had de Italiaanse partijleider nader uitgewerkt in zijn rede van 24 juni 1956 voor het centraal comité der PCI. Hij vroeg daarin de volle autonomie voor de afzonderlijke communistische partijen, zij het onder handhaving van het beginsel van het proletarisch internationalisme. Ook drong hij aan op toenadering tot Tito en de Joegoslavische communisten en op toekomstige nauwe samenwerking van communisten met socialisten.

Voor de Franse partijleiders moet dit wel volslagen ketterij zijn geweest. De Italiaanse denkbeelden vielen destijds niet in goede aarde, omdat Moskou juist was geconfronteerd met moeilijkheden in het Sowjet-blok, o.a. met de recente onlusten te Poznan in Polen. De tekst van Togliatti's uitvoerige C.C.-rede werd afgedrukt in "L'Unità" van 26 juni 1956 maar door de Sowjetpers doodgezwegen.

De onstuimige politieke ontwikkeling van oktober 1956 in Polen en Hongarije en vooral het met geweld onderdrukken van de Hongaarse opstand door de Sowjet-Unie, stijfde ook de Franse partij in haar verzet tegen de destalinisatie. De PCF behoorde, onder meer met de SED en de CPN, van begin af aan tot de partijen, die in tegenstelling met de aanvankelijk aarzelende houding van andere CP-en het gewapende Russische optreden in Hongarije en het neerslaan van de "contra-revolutie" uitbundig toejuichten. Voor duizenden Franse communisten bleek deze gang van zaken moeilijk te verwerken. Ontgoocheld verlieten zij de communistische gelederen. Intellectuelen en kunstenaars, bij de PCF aangesloten, volstonden met een zwak protest. "Neutralisten" gingen zich na het Hongaarse drama distanciëren van het communisme waarmee zij nog tot voor kort op zo vriendschappelijke voet hadden verkeerd.

Nochtans bleef de problematiek van het stalinisme de communistische partijleiders ook in de eerstvolgende jaren zorgen baren. Binnen de PCF bleek de kritiek op de stalinistische misbruiken geenszins te verstommen.

Evenals de meeste andere communistische partijen wijdde de PCF een speciale bespreking aan de besluiten van het in oktober 1961 gehouden XXIIste CPSU-congres. De Franse partijleiding bleef niet achter in het betuigen van haar volledige instemming met de denkbeelden van Chroestsjow inzake de nu openlijke Stalinverguizing, de vreedzame coëxistentie en andere kapitale kwesties. Dit behoeft geenszins te impliceren, dat er in het vrij starre beleid van de PCF op korte termijn ingrijpende veranderingen zullen komen. Weliswaar blijven ontevren-

den communisten daarop in en buiten de partij aandringen. Tot dusver hebben Thorez c.s. echter met straffe hand de oppositiestromingen binnen de partij vervolgd. Deze zijn derhalve ook verder aangewezen op activiteit in het verborgene. De voormalige leden van de PCF kunnen zich daarentegen een openlijke bestrijding van het Thorez-regime veroorloven.

Oppositie

Een tweetal oppositiegroepen tegen het beleid van de PCF verdient speciale aandacht. De ene is een stroming ter uiterste linkerzijde van de partij. De andere betreft een onlangs in de openbaarheid getreden vereniging van voormalige partijleden, die "trouw aan de beginselen van het marxisme-leninisme" kennelijk revisionistische denkbeelden voorstaan. De groepen delen de opvatting dat de bestrijding van de huidige partijkoers onder geen beding mag leiden tot een breuk in de eenheid van de Franse Communistische Partij. Volgens beide is er dus geen plaats voor een communistische partij naast de PCF.

De links-sectarische groepering opereert al vele jaren clandestien binnen de partij en beschikt over een eigen blad, "Le Communiste". Zij telt onder haar leden een aantal vroegere trotskisten en pretendeert "de revolutionaire tendentie" van de PCF te zijn. "Le Communiste" ontkent dat de groepering een fractie binnen de partij vormt. De PCF-leiding ziet de activiteiten van "Le Communiste" evenwel als fractievorming, hetgeen volgens de communistische opvattingen ten enenmale ongeoorloofd is. Daarom worden partijleden, die "Le Communiste" steunen, onverbiddelijk geroyeerd. Blijkens haar beginselen strijdt de groep voor een revolutionaire PCF. Zij acht een sterke communistische partij onontbeerlijk voor de vestiging van de dictatuur van het proletariaat in Frankrijk. "Le Communiste" verwijt de partijleiding gemis aan revolutionaire vastberadenheid. In het nummer van juni/juli 1962 wordt per "open brief aan Thorez" opgeroepen tot actie voor een "democratische arbeidersrepubliek" als voorportaal naar de dictatuur van het proletariaat in Frankrijk.

De tweede groepering, die een volkomen tegengesteld politiek geluid laat horen, is de "Amicale des anciens membres du PCF, demeurés fidèles aux principes marxistes-leninistes". Het gaat hier om een vereniging waartoe alleen oud-leden van de PCF kunnen worden toegelaten, mits zij de marxistisch-leninistische beginselen zijn trouw gebleven.

Zo hebben de leiders van de "Amicale" bij voorbaat verklaard, dat een figuur als Lecoeur als lid onaanvaardbaar is, omdat hij na zijn royement uit de PCF toetrad tot de democratisch-socialistische SFIO, die militant anti-communistisch is.

De "Amicale" hield haar eerste persconferentie op 27 maart j.l. in Parijs. Aan het communistische partijdagblad "L'Humanité" werd daar de toegang geweigerd. Als voornaamste woordvoerder trad op de Parijse hoogleraar in de biologie, Prenant. Hij was in de Franse verzetsbeweging een naaste medewerker van Tillon. Als PCF-lid baarde hij het nodige opzien doordat hij zich op wetenschappelijke gronden keerde tegen de zijns inziens onjuiste en onwetenschappelijke biologische theorieën van Lysenko, eerst een beschermeling van Stalin en later - zij het maar voor korte tijd - van Chroestsjow. Professor Prenant was in het begin der vijftiger jaren niet herkozen in het centraal comité en had in 1959 voor het partijlidmaatschap bedankt, waarna de partijleiding hem alsnog royeerde.

De "Amicale" zegt, evenals "Le Communiste", in de PCF de enige partij te zien, die Frankrijk afdoende en op de juiste wijze naar het socialisme kan voeren. De vereniging beweert geen embryo van een nieuwe partij te zijn. Zij wil haar oppositie voeren in verknochtheid aan de zaak van het communisme. De "Amicale" streeft ernaar "de enorme massa van communisten zonder kaart" te verenigen en terug naar de partij te leiden, onder voorwaarde dat de PCF de interne partijdemocratie herstelt.

In zijn rede beschuldigde Prenant het Thorez-regime van herhaalde ernstige vergrijpen tegen de democratie van de partij, onder meer door de vele willekeurige zuiveringen en royementen. (Een praktijk, die De Groot in de CPN evenmin vreemd is.)

De "Amicale" zal eerlang, na het verkrijgen van voldoende deelnemers, het voorlopige nationaal bureau (bestuur) vervangen door een gekozen uitvoerend comité, teneinde aldus het democratisch karakter van de groepering te accentueren. Hieruit blijkt toch wel, dat de "Amicale" het cachet van een partij gaat verkrijgen. De groepering gaat werken met locale groepen waarvan er reeds enkele actief zijn. Prenant adviseerde de deelnemers aan deze oppositie om in broederlijke wedijver met de leden van de plaatselijke afdelingen der PCF "de juiste partij-parolen" actief op te volgen, een formulering die door het ontbreken van een nadere omschrijving van wat "juist" is als het ware schreeuwt om moeilijkheden. Uit de gedragingen van de "Amicale"

blijkt immers dat men zich volstrekt afkerig betoont van de dogmatische instelling, die in de PCF hoogtij viert. Volgens Prenant betekent zelfs het citeren van Lenin niet dat over een kwestie dan het laatste en verlossende woord is gesproken: Lenin schreef en werkte in een andere tijd en onder andere verhoudingen en omstandigheden.

Het onlangs opgerichte eigen orgaan van de "Amicale", getiteld "Le Débat Communiste", bood in de weinige reeds verschenen afleveringen een vrijgevochten documentatie. Zo werd bijvoorbeeld ten aanzien van het omstreden probleem van de vreedzame coëxistentie onder elkan- der afgedrukt wat Lenin, Chroestsjow, de Joegoslavische en de Chinese communisten aan definities ten beste gaven.

Prenants aankondiging, dat de "Amicale" er naar streeft de PCF te genezen van haar geestelijke aderverkalking, zal bij Thorez en de zijnen waarschijnlijk wel op weinig erkentelijkheid stuiten.

* * *

De vraag rijst, of binnen de verhoudingen van het communisme in Nederland het voorbeeld van de "Amicale" en haar streven om tot herstel van de eenheid der partij te komen, kan worden nagevolgd. Ook in de CPN zijn in de loop der jaren vele communisten buiten de partij ge- raakt. Een beperkt aantal van hen sloeg in 1958 de weg van de dissiden- tie in, die leidde naar de oprichting van de Socialistische Werkers Partij, de SWP, via de Bruggroep. In het partijorgaan van de SWP, "De Brug", werd in december 1961 terwille van de begeerde samenwerking met andere links-socialisten de bereidheid geuit om zonodig afstand te nemen van de communistische inslag van het beginselprogram. Zelfs wanneer het hier alleen ging om een opportunistische manoeuvre, dan is het twijfelachtig of de SWP kan bogen op trouw aan de marxistisch- leninistische beginselen.

Tot dusver hebben in Nederland communisten buiten de CPN, die wel aan deze voorwaarde zouden voldoen, niet openlijk te kennen gege- ven om in het voetspoor te willen treden van een beweging, die aspira- ties heeft zoals de "Amicale" in Frankrijk.

H O O F D S T U K I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

Verklaring dagelijks bestuur over de SWP

Merkwaardig is de verklaring van het dagelijks bestuur van de CPN, die in "De Waarheid" van 4 juli jl. werd gepubliceerd over de nederlaag van de Socialistische Werkers Partij bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam. Daarin wordt namelijk op de aanhang van de SWP een beroep gedaan om tot de CPN terug te keren. Alleen verkiezingscandidaten en lijstindieners van de SWP zijn van dit aanbod uitgesloten. Naast een tactische manoeuvre tot verdere ondermijning van de reeds gehavende SWP zou het aanbod een voorbode kunnen zijn van een iets mildere houding der CPN tegenover de "dissidenten". Het lijkt niet uitgesloten, dat De Groot de verklaring heeft geïnspireerd, maar dan mogelijk op aandringen van autoriteiten in Moskou, vanwaar hij op 25 juni, dus kort tevoren in ons land terugkeerde. De Nederlandse partijleider toonde zich voordien nimmer geneigd tot een dergelijke souplesse tegenover zogenaamde renegaten.

Het democratisch recht van de CPN

Na de gemeenteraadsverkiezingen van mei jl. heeft de partij in verband met de komende benoeming van wethouders en leden van gemeentelijke raadscommissies voortdurend gehamerd op het "democratisch recht van de CPN".

Het meest actief toonden de communisten zich in Amsterdam. De districtsleiding gaf daar begin juli een verklaring dienaangaande uit, die opriep tot protest tegen de "geheime diplomatie" van de andere raadsfracties, die van de PSP inbegrepen. Dit overleg zonder communisten moest er volgens de verklaring kennelijk toe dienen de CPN uit het hoofdstedelijke wethouderscollege te weren. De reactie trachtte haar greep op het college te behouden, zo werd gesteld.

Vol venijn waren voorts de commentaren in "De Waarheid". De rol van verschillende PvdA- en PSP-leiders in dit geheime fractie-overleg werd daarin ongunstig afgeschilderd. Vooral de PvdA moest het ontgelden.

Naast Amsterdam, werden o.a. Beerta, Groningen en Emmen genoemd als gemeenten, waar bepaalde figuren uit de PvdA "hun voeten afvegen

op de verkiezingsuitslag", daarmede het deel van de bevolking, dat op de communisten stemde, onmondig verklarend.

De PSP-fracties op hun beurt werd een tweeslachtige houding verweten. Terwijl de PSP-raadsleden in Emmen en Groningen weigerden aan geheim overleg deel te nemen, omdat de communisten hiervan uitgesloten werden, stortte de PSP-leiding in Amsterdam zich met graagte in het onderonsje der superdemocraten, aldus het CPN-dagblad.

Voorts werd de PSP gelaakt vanwege haar principiële weigering zelf wethouderszetels te aanvaarden. Blijkbaar acht men het in die kringen beter de belangen van de bevolking zonder slag of stoot aan Den Haag uit te leveren. Hoe contrasteert hiermede de communistische houding: de communisten eisen hun zetels juist op, om op deze wijze beter te kunnen strijden voor de gemeentelijke belangen, zo betoogde "De Waarheid".

Aan het weren van communisten uit de diverse raadscommissies moet volgens de CPN-pers eveneens een einde komen. De gemeenten, waar de CPN in dergelijke commissies wel is vertegenwoordigd, worden ten voorbeeld gesteld, terwijl de PvdA-fracties opnieuw als voornaamste schuldigen aan de boycot van communisten worden gelaakt.

De kwestie Nieuw-Guinea

Nu de beslissing inzake Nieuw-Guinea is gevallen, heeft het nut de houding van de communisten t.a.v. deze kwestie nog eens nader te bezien in het licht van enkele hunner recente uitlatingen. Deze maken duidelijk, dat zij ook tegenover de nieuwsituatie een kritisch standpunt wensen in te nemen.

Zoals kan worden afgeleid uit het opnieuw publiceren van de "gemeenschappelijke verklaring van de communistische partijen van Nederland en Indonesië", die delegaties van de CPN en de PKI in oktober 1961 te Moskou hebben opgesteld, beschouwen de communisten dit document min of meer als een "kort begrip" van hun opvattingen aangaande het probleem Nieuw-Guinea. In de tekst zijn twee belangrijke punten met grote stelligheid vastgelegd, n.l. ten eerste: dat de enige oplossing voor de kwestie Nieuw-Guinea bestond in de onvoorwaardelijke overdracht van dat gebied aan de Republiek Indonesië, en ten tweede: dat eventuele vijandelijkheden tussen Indonesië en Nederland beschouwd moesten worden als een "rechtvaardige vrijheidsoorlog" van de kant van Indonesië en als een "koloniale oorlog" van de kant van de "Nederlandse imperialisten".

Hiermede verklaarde de CPN zich solidair met de "vrijheidsstrijd" van het Indonesische volk, gericht op de "liquidatie van de laatste rest van het koloniale bewind van Nederlands Oost-Indië". Deze solidariteit kwam tot uiting in verschillende communistische activiteiten. Zo werd gepoogd de arbeiders aan te zetten tot het voeren van obstructie tegen het transport van troepen en materieel naar het door Indonesië bedreigde gebied. Voorts gaf de CPN een volstrekt partijdige berichtgeving over het verloop van de militaire acties in Nieuw-Guinea. Onder het motto "troepen terug" keerde de partij zich tegen alle maatregelen van de Nederlandse regering ter verdediging van het omstreden territorium, omdat - naar de CPN-propagandisten stelden - daarmee de uitoefening van het "zelfbeschikkingsrecht" van het Indonesische volk in het gehele gebied "van Sabang tot Merauke" belemmerd werd. De communistische omschrijving van dit zelfbeschikkingsrecht impliceerde, dat de overdracht van het bestuur aan Djakarta - de enig mogelijke oplossing voor het geschil - een volstrekt onvoorwaardelijk karakter moest hebben. In verband daarmee werden door de communisten dan ook alle eventuele voorwaarden - met inbegrip van die welke verband hielden met het zelfbeschikkingsrecht van de Papoea's - onaanvaardbaar geacht.

Het accoord dat op 15 augustus 1962 met de Indonesische Republiek aangaande de overdracht van Nieuw-Guinea werd gesloten, werd in "De Waarheid" op grond van dezelfde overwegingen met enige terughoudendheid becommentarieerd. Ondanks de vreugde over de "verpletterende nederlaag van de koloniale bourgeoisie van ons land, die zich - verslagen en veracht - binnenkort uit dit gebied in de Indonesische Archipel moet terugtrekken", schemerde in de berichtgeving van het CPN-dagblad een zekere ontevredenheid door over de aard van het accoord en een zeker wantrouwen ten aanzien van de wijze waarop het van Nederlandse zijde zal worden nagekomen. De ontevredenheid houdt verband met de "voorwaardelijkheid" van de overeenkomst, het wantrouwen vindt zijn grond in de achterdocht der communisten tegen "de ware bedoelingen van de kolonialisten", welke argwaan ook om agitatorische redenen bij voortduring kunstmatig wordt aangewakkerd. Het feit dat de Indonesische regering het accoord heeft ondertekend is daarbij voor de communisten op zichzelf van weinig betekenis. Zij kiezen in principe geen partij vóór de Indonesische regering, maar laten zich uitsluitend leiden door het beginsel dat de voormalige koloniale gebieden volledig zelfstandig dienen te worden, hetgeen in dit geval

wil zeggen, dat Indonesië in staatkundig, militair en economisch opzicht volkomen onafhankelijk dient te zijn en vrij van "imperialistische", d.w.z. zowel Nederlandse als Amerikaanse invloeden. Zodra de Indonesische regering voet geeft aan "kolonialisten" of "neo-kolonialisten" is het uit met de sympathie en de solidariteit van de communisten.

Neo-kolonialisme

"De Waarheid" van 18 augustus bevat een overzicht van de strijd, die de CPN naar het heet sinds 1949 heeft gevoerd voor de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek. "Alleen de CPN heeft vanaf december 1949 tot augustus 1962 de noodzaak verdedigd dit laatste stuk 'Nederlands-Indië' aan Indonesië over te dragen", zo schrijft het blad, en het vervolgt: "De CPN stemde in december 1949 tegen RTC-accord..... omdat het een koloniaal dictaat was, waarbij Nieuw-Guinea aan Indonesië werd onthouden."

Deze uitspraak is een halve waarheid zo al geen regelrechte leugen. De CPN stemde in 1949 tegen het RTC-accord, niet omdat daarin geen overdracht van Nieuw-Guinea was gestipuleerd - tijdens de Kamerdebatten over het accord repten Paul de Groot noch Gerben Wagenaar met één woord over Nieuw-Guinea -, maar omdat het ging om een Unie-statuut, waarbij aan de federale Indonesische republiek soevereiniteit werd verleend onder de Nederlandse Kroon. Dit Unie-statuut, aldus destijds Paul de Groot in de Tweede Kamer, betekende een verscherping van de koloniale uitbuiting onder directe contrôle van Amerika. In zijn rede (waarin hij Hatta en Soekarno "voormalige agenten van het Japanse fascisme" noemde en "agenten van het Amerikaanse fascisme") zei De Groot onder meer: "Het besluit van de RTC is een nieuw wapen in de koloniale oorlog, een nieuwe schijnvertoning, die de realiteit verbergen moet, namelijk dat in Indonesië de koloniale oorlog voortduurt. Wat men met de zogenaamde politionele acties niet kon bereiken, wilde men met andere middelen pogen, n.l. met de voorspiegeling van een soevereine Indonesische staat". En dit alles "ter beveiliging van de koloniale winsten van de Amerikaanse en Nederlandse ondernemers".

Zoals bekend wijzigde zich later de houding van de CPN - en van de PKI - ten opzichte van de Indonesische regering toen deze zich door een serie maatregelen (ontbinding van de Nederlands-Indonesische Unie, opzegging van het RTC-accord etc.) langzamerhand aan de "kolonialis-

tische" invloeden begon te onttrekken. Het spook van het kolonialisme - later "neo-kolonialisme" gedoopt - bleef echter dreigen. Onder de nieuwe naam was het voornamelijk een manifestatie van het Amerikaanse grootkapitaal, dat trachtte van Indonesië een modern winge-west te maken. Het was dan ook om die reden dat de eerste geruchten over een plan-Bunker ter verzoening van Nederland en Indonesië door de communisten schamper werden ontvangen. In het mei-nummer van "Politiek en Cultuur" schreef Marcus Bakker een afwijzend commentaar op dit plan, waarvan hij de inhoud op dat ogenblik overigens nog niet kende. Maar het was een "Amerikaans" plan en dus neo-kolonialistisch...

Dat Bakker later toch voor aanvaarding van het plan-Bunker pleitte, vond zijn reden in het feit dat dit plan "met alle bezwaren die het bevatte" in elk geval voorzag in de overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië. Of hij daarmee echter geheel recht in de leer was, valt te betwijfelen. Zonder verwijzing naar het gevaar van neo-kolonialisme was zijn betoog immers niet compleet.

Paul de Groot zelf corrigeerde zijn mede-Kamerlid dan ook op dit punt in een recent "interview", dat "De Waarheid" op 17 augustus, Indonesië's nationale bevrijdingsdag, publiceerde. Hem werd de vraag voorgelegd, waarin het neo-kolonialisme van de Verenigde Staten tot uiting kwam in verband met de kwestie Nieuw-Guinea. Hij antwoordde daarop met te verwijzen naar de "mijnwet", die de Nederlandse regering enige tijd geleden ontwierp en "waarin de exploitatie van bodemschatten ook opengesteld werd voor Amerikaanse financiers". "Dat is de kern van het plan-Bunker", aldus De Groot. Verder merkte hij op: "De precieze tekst van alle in New York getekende documenten is mij nog niet bekend. Evenmin is het zeker dat het accoord geen geheime clausules omvat. Maar volgens persberichten is het zo, dat in het memorandum dat erbij behoort de mogelijkheid wordt geopend voor de inwoners van West-Irian zich niet later dan eind 1969 uit te spreken voor afscheiding van Indonesië. Hier is waarschijnlijk een soort Katanga-gevaar in kiemvorm aanwezig. Misschien willen oude en nieuwe kolonialisten nog op dit koekoeksei gaan broeden". Na nogmaals verzekerd te hebben dat het plan-Bunker als neo-kolonialistisch bestempeld moest worden, besloot De Groot zijn antwoord op de gestelde vraag echter met te zeggen, dat het op grond van dit plan bereikte accoord zo'n nederlaag betekende voor de koloniale reactie, dat ook de strijd tegen het Amerikaanse neo-kolonialisme met vertrouwen tegemoet mocht worden gezien.

De partijpers

Voor de CPN is het Waarheid-festival op 16 september a.s. in de Europahal van de nieuwe RAI van veel belang. Ieder jaar weer wordt gestreefd naar een grootser opzet van dit feest, teneinde het de bezoekers meer en meer naar de zin te maken. Zo zouden ook nu weer enkele bekende artisten zijn uitgenodigd om hun medewerking te verlenen.

Der gewoonte getrouw zullen verschillende "socialistische landen", waaronder voor het eerst Cuba, met een eigen stand zijn vertegenwoordigd. De partijboekhandel Pegasus zal op het festival de nieuwe roman "Februari" van Theun de Vries presenteren. Deze communistische auteur geeft daarin zijn visie op de Februaristaking 1941. Hij zal op het Waarheidfeest aanwezig zijn om voor toekomstige bezitters van zijn nieuwe werk een opdracht met handtekening te plaatsen in de daar verkrijgbare exemplaren.

Ondanks manifestaties als deze en de jaarlijks gevoerde werfacties voor nieuwe abonnees, heeft "De Waarheid" de laatste jaren een geducht abonnee-verlies geleden. Van medio 1960 af is het totaal der abonnementen met 1500 tot 2000 teruggelopen. De directie van "De Waarheid" wil thans wederom proberen door verbetering van de inhoud en de verspreiding van de partijkrant het aantal abonnees te stabiliseren en zo mogelijk op te voeren. De vorig jaar september voor het eerst verschenen "zaterdageditie", waarvan toentertijd hoge verwachtingen werden gekoesterd t.a.v. de werfactie, heeft tot nu toe weinig succes gehad.

Financiële campagne

De opbrengst van de jaarlijkse geldinzameling voor partij en krant vormt voor de CPN een onmisbare bron van inkomsten. Deze activiteit neemt in belangrijkheid toe, nu de financiële moeilijkheden zich toespitsen, tengevolge van de loonsverhoging, die "De Waarheid" aan haar personeel heeft moeten geven, overeenkomstig de nieuwe c.a.o. voor grafisch personeel, en de met ingang van 1 september verhoogde huurcompensatie. Deze voorzieningen zouden de partijkrant jaarlijks op f 25.000,- komen te staan.

De half augustus afgesloten financiële actie 1961/1962 heeft, blijkens een "Oproep van het Dagelijks Bestuur van de CPN" in "De Waarheid" van 23 augustus, het streefbedrag (f 175.000,-) met ruim f 1600,- overtroffen. In verhouding tot voorgaande jaren is dit een

bijzonder gunstig resultaat, omdat het gestelde bedrag maar zelden wordt gehaald. De gelden zijn voor een belangrijk deel besteed aan de propaganda voor de dit voorjaar gehouden gemeenteraads- en statenverkiezingen. Tegelijk is met een dringende oproep van het dagelijks bestuur de geldinzameling 1962/1963 ingeluid, die in opzet en grootte van het streefbedrag gelijk is aan de vorige. In een redactioneel artikel wordt deze actie nog eens extra onderstreept. De in te zamen gelden zijn voornamelijk bestemd voor de stembus-campagne in verband met de Tweede Kamerverkiezingen van mei 1963. Zij dienen voorts tot dekking van een deel der exploitatiekosten van "De Waarheid".

In dit verband wordt er terecht op gewezen, dat het dagblad van de CPN, vergeleken met andere kranten een veel geringere opbrengst uit advertenties heeft, daar alle grote ondernemingen "De Waarheid" bij hun reclame-campagnes boycotten .

Ingrijpende veranderingen in de CPN-leiding

Blijkens een communiqué in "De Waarheid" van 3 september kwam het partijbestuur op 1 september jl. in vergadering bijeen. Deze zitting was hoofdzakelijk gewijd aan een reorganisatie van de dagelijkse leiding en het secretariaat van de CPN, wat in het bijzonder verband hield met de noodzaak Paul de Groot om gezondheidsredenen van bepaalde partijtaken te ontheffen. Daarom werd besloten de functie van algemeen secretaris van het partijbestuur te veranderen in die van voorzitter en Paul de Groot als zodanig te verkiezen. Op deze post zou hij namelijk zoveel mogelijk vrijgesteld kunnen worden van "practische bestuurswerkzaamheden".

Op medisch advies (kennelijk het advies van zijn huisarts J. Hoekstra, broer van de organisatie-secretaris H. Hoekstra) zal De Groot voorts zijn werk als Tweede Kamerlid tot het uiterste beperken en zijn lidmaatschap van de Provinciale Staten van Noordholland niet aanvaarden.

Het partijbestuur koos een nieuwe dagelijkse leiding, die als volgt zal zijn samengesteld: M. Bakker, F. Baruch, H. Clerx (nieuw, in plaats van de omgekomen Piet Bakker), P. de Groot, R. Haks (nieuw), W. Hartog, J. Hesselman, H. Hoekstra, Tj. Jager (nieuw), H. Verheij, Jaap Wolff en Joop Wolff. (Het valt op, dat de Rotterdammer Gerard van Oosterum, die evenals Tj. Jager en R. Haks reeds tijdelijk in het dagelijks bestuur zitting had, daarin thans niet is benoemd.)

De uitvoering van de besluiten van het partijbestuur en de dagelijkse leiding is opgedragen aan twee secretarissen: Henk Hoekstra en Jaap Wolff, tot dusver reeds resp. organisatie-secretaris en bureau-secretaris. De functie van plaatsvervangend algemeen secretaris, thans bekleed door Harry Verheij, werd afgeschaft. Verheij zal worden belast met de instructie op het gebied van het gemeenteraadswerk.

Niet alleen Verheij onderging een verrassende degradatie doch ook Marcus Bakker, die zich ontheven zag van zijn taak als propaganda-secretaris. Als directe medewerkers van het CPN-secretariaat, elk met bijzondere opdracht, zijn aangewezen: Wim Swart (propaganda), H. Bindels (organisatie), H. Clerx (bedrijfswerk) en W. van het Schip (abonnee-werving).

De door het partijbestuur goedgekeurde mutaties zullen alsnog "besproken" worden op een landelijke conferentie van het partijbestuur met vertegenwoordigers van de districten en de afdelingen. Volgens het partijcommuniqué zal deze conferentie op 15 en 16 december a.s. worden gehouden. Ook het program en de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen (1963) zullen deel uitmaken van de daar te behandelen agenda.

Het is intussen wel duidelijk geworden, dat De Groot - hoewel voor het oog van de buitenwereld wellicht enigermate van de voorgrond verdwenen - zijn greep op het partijbestuur, en met name op dagelijks bestuur en secretariaat, heeft bevestigd.

H O O F D S T U K I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Vredesbeweging

Het Wereldcongres voor Algemene Ontwapening en Vrede in Moskou

Van 9 tot 15 juli 1962 vond in de congreszaal van het Kremlin te Moskou het Wereldcongres voor Algemene Ontwapening en Vrede plaats, georganiseerd door de Wereldvredesraad (WVR).

Het congres werd bijgewoond door ca. tweeduizend afgevaardigden, afkomstig uit meer dan honderd landen. Aangetrokken door de belofte, van vrije discussies op het congres, hebben ook enige pacifistische vredes-groeperingen delegaties naar Moskou gezonden.

Tijdens de eerste congresdag werd een omvangrijk presidium gekozen. Hierin hadden o.m. zitting de Nederlandse gedelegeerde mevrouw M.B. Minnaert-Coelingh en de Indonesische afgevaardigde mevrouw Soebandrio. In een viertal commissies van het congres en een aantal groepsontmoetingen werden de verschillende aspecten van de ontwapening besproken.

Hoewel ook niet-communisten aan het congres deelnamen, is zelfs de schijn van onpartijdige "vredelievendheid" niet gehandhaafd. In talrijke redevoeringen kwam op duidelijke wijze de vijandigheid der communisten tegenover de westerse mogendheden in het algemeen en tegenover de Verenigde Staten van Noord-Amerika in het bijzonder tot uitdrukking.

De bekendmaking van de Amerikaanse proefexplosie in de Van Allans-tralingsgordel op de openingsdag van het congres verwekte grote beroering onder de congressisten. Vele sprekers verweten de Verenigde Staten geen gehoor te hebben gegeven aan de waarschuwingen en de protesten, die geleerden in en buiten Amerika tegen deze proefnemingen hebben laten horen. De Sowjet-kosmonauten Joeri Gagarin en German Titow gaven in een gemeenschappelijke verklaring uitdrukking aan hun "diepe verontwaardiging over deze nieuwe daad gericht tegen de vrede en de mensheid".

Het hoogtepunt van het congres vormde de rede van premier Chroestsjow. Zoals reeds in MO 6 - 1962 werd gemeld, had deze de wens

te kennen gegeven persoonlijk het congres in te lichten over het standpunt der Sowjet-Unie inzake ontwapening. Zijn betoog was een pleidooi voor de Sowjet-Russische "vredespolitiek". Terwille van haar veiligheid, aldus premier Chroestsjow, was de Sowjet-Unie gedwongen geweest kernwapenen te vervaardigen. De dreigende houding van de westerse agressieve machten beletten haar en de andere socialistische landen hun legers af te danken en de gelden, die thans voor oorlogsdoeleinden worden gebruikt, aan te wenden voor de welvaart hunner volkeren. (N.B. Op 21 juli kondigde de Sowjet-Unie een nieuwe serie kernproeven aan.) De Sowjet-Russische regering lanceerde verder een nieuw voorstel ten aanzien van West-Berlijn. In plaats van de huidige Britse, Amerikaanse en Franse garnizoenen zou men daar Noors-Deense of Belgisch-Nederlandse troepen tezamen met Pools-Tsjechische eenheden, onder toezicht van de Verenigde Naties, moeten legeren. (De westerse geallieerden hebben hierop terstond afwijzend gereageerd.)

Onder de zeer vele tegen het Westen gerichte redevoeringen viel vooral de felle toespraak van de Chinese delegatieleider Mao-Toen op. Hij beschuldigde de Amerikaanse regering o.a. van het bedrijven van oorlogspropaganda. In het vuur van zijn betoog begon deze spreker het Chinese communisme te verheerlijken. Hij verklaarde namelijk dat Mao Tse Toeng reeds in 1946 de volgende uitspraak had gedaan: "De krachten van de wereldreactie bereiden ongetwijfeld een derde wereldoorlog voor en het gevaar van een oorlog bestaat. Maar de democratische krachten in de wereld zijn groter dan die van de reactie; zij moeten en zullen stellig slagen in het te niet doen van het oorlogsgevaar". In 1950 had hij er nog aan toegevoegd, dat een nieuwe wereldoorlog kon worden voorkomen, mits alle democratische krachten zich verenigden en steeds meer naar elkaar toegroeiden. Deze citaten zullen de Sowjet-Russische gedelegeerden wel niet erg welgevallig zijn geweest. Immers het denkbeeld van de "vreedzame coëxistentie" in de actuele interpretatie staat op naam van Chroestsjow, die in 1956 voor het XXste CPSU-congres had betoogd dat een wereldoorlog niet langer onvermijdelijk is.

De verschillende pacifistische woordvoerders - zoals bijvoorbeeld de voorzitter van de Britse "Campaign for Nuclear Disarmament", kanunnik John Collins - becritiseerden zowel de Verenigde Staten als de Sowjet-Unie inzake het nemen van kernproeven. Lord Bertrand Russell, voorzitter van het militant pacifistische Britse "Committee of Hundred" was door zijn hoge leeftijd niet in staat het Moskouse congres te bezoeken. In zijn op de geluidsband vastgelegde toespraak tot het congres

sprak hij o.m. de wens uit dat iedere westelijke deelnemer aan de ontwapeningsonderhandelingen zou verklaren: "Ik ben ervan overtuigd, dat een atoomoorlog erger zal zijn dan een overwinning van het communisme in de gehele wereld" evenals hij iedere oostelijke deelnemer wenste te horen verklaren: "Ik ben ervan overtuigd, dat een atoomoorlog erger zal zijn dan een overwinning van het kapitalisme in de gehele wereld".

Vooraf bij de toespraken van deze niet-communistische congressisten bleek de partijdigheid van het gehoor. Beschuldigingen, gericht tegen het Westen, werden toegejuicht, critiek op het Oostelijk bloc werd echter met afkeurend stilzwijgen ontvangen.

Op de vijfde dag van het congres heeft zich in Moskou een incident voorgedaan. Enige pacifistische deelnemers uit Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en Scandinavië organiseerden op het Rode Plein een demonstratie tegen de Russische zowel als tegen de Anglo-Amerikaanse kernproeven. De stedelijke autoriteiten hadden desgevraagd laten weten geen toestemming te verlenen voor een dergelijke betoging. De deelnemers zouden eventueel zelfs op grond van "inbreuk op de gastvrijheid" gestraft kunnen worden met uitwijzing uit de Sowjet-Unie. Op grond van deze negatieve houding van de Sowjet-Russische autoriteiten zagen o.a. de afgevaardigden van de "Campaign for Nuclear Disarmament" van deelneming af. Enkele vertegenwoordigers van het "Committee of Hundred" en enige andere voorstanders van de burgerlijke ongehoorzaamheid door geweldloos verzet besloten toch een "stille wacht" op het Rode Plein te organiseren. Deze Britse demonstranten hadden reeds eerder in de straten van Moskou strooibiljetten in de Russische taal verspreid, waarin o.m. wordt gezegd: "Wij steken over de hoofden van onze leiders en de uwe, onze hand uit in solidariteit met het werkende volk van Rusland. Wij hebben de strijd, die ook de uwe is, reeds opgenomen. Tezamen moeten wij handelen, of we zullen ondergaan". Van een werkelijke demonstratie is echter door het optreden van "publiek" weinig terecht gekomen. Nauwelijks waren de demonstranten op het Rode Plein gearriveerd, of zij werden ingesloten door een menigte Moskovieten, die op duidelijke wijze hun afkeuring over de manifestatie kenbaar maakte.

Tijdens de slotzitting nam het congres met twee stemmen tegen en zeven onthoudingen een "boodschap aan alle volkeren" aan. Deze eindresolutie, in zeer gematigde bewoordingen opgesteld, beperkt zich tot een beroep op de regeringen om zonder uitstel tot overeenstemming

te komen over het staken en definitief verbieden van alle proeven met kernwapenen. De niet-communistische congressisten namen hiernaast nog een zogenaamde minderheidsverklaring aan. Hierin wordt o.a. grote waarde gehecht aan de rol, die bepaalde groeperingen, welke niet afhankelijk zijn van de militaire blokken, in de strijd voor de vrede kunnen spelen.

Nederlandse deelnemers

Zoals te verwachten was, is het aanvankelijke plan om de Nederlandse Vredesraad op het congres door een grote, breed opgezette afvaardiging te laten vertegenwoordigen, volledig mislukt. De officiële NVR-delegatie bestond slechts uit acht - partijgetrouwe - personen. De leiding berustte bij Tjalle Jager, lid van het partijbestuur der CPN. Enkele leden hebben ook deelgenomen aan de commissoriale besprekingen van het congres. Hierbij werd o.a. namens de delegatie een verklaring afgelegd voor onmiddellijke overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië.

Ook in ons land toonden enige niet-communistische vredesgroeperingen belangstelling voor het congres. Zo besloot de voorzitter van het pacifistische "Comité 1962 voor de Vrede", A.J. Bruggeman, het als waarnemer bij te wonen. De Nederlandse sectie van de "World Association of World Federalists", zond de voorzitter van de Haagse afdeling, J.W. Beumer naar Moskou, waar ds. K. Strijd en R.S. Süss respectievelijk de geloofsgemeenschap "Kerk en Vrede" en de "Werkgroep van Anti-militaristische Studenten" vertegenwoordigden. De drie eerstgenoemde Nederlanders vertrokken reeds vóór de slotzitting van het congres, zodat zij de stemming over de eindresoluties niet meemaakten.

Jeugdbeweging

Het 8ste Wereldjeugdfestival in Finland

Van 28 juli tot en met 6 augustus j.l. vond in Helsinki het 8ste Wereldjeugdfestival plaats. Het was de tweede maal dat deze communistische manifestatie in een neutraal land werd georganiseerd. Speciaal voor de propaganda onder de jongeren uit de ontwikkelingsgebieden is dat van belang. De partijdigheid van het festival kan dan gemakkelijker ontkend worden. Voor de organisatoren zijn er evenwel ook nadelen aan

verbonden. Deze konden evenals in 1959 in Oostenrijk ook nu niet rekenen op financiële steun van het ontvangende land. Bovendien waren er in Finland kennelijk moeilijkheden met het vinden van voldoende logiesruimte. Door tussenkomst van de regering, die zich in een bijzonder moeilijke positie ten opzichte van de Sowjet-Unie bevindt, werd naderhand een aantal openbare scholen ter beschikking gesteld.

Het totaal der deelnemers bleef beperkt tot ca. 13.000, ongeveer 5000 minder dan in 1959 naar Wenen kwam. Aan het in 1957 te Moskou gehouden 6e festival hadden 30.000 personen deelgenomen.

De Nederlandse delegatie telde 207 jongeren, onder wie 25 studenten waren. Deze studenten namen aan het festival deel omdat zij individueel contact wilden leggen met jongeren uit de ontwikkelingslanden, teneinde aldus een tegenhanger te kunnen vormen tegen de communistische propaganda.

De Nederlanders vertrokken op 24 juli uit Amsterdam. Per trein reisden zij via West- en Oost-Duitsland, door Polen en de Sowjet-Unie, naar Finland. De reis duurde 4 dagen en 3 nachten, hetgeen de deelnemers wel teveel van het goede vonden. De terugreis (vertrekdatum 7 augustus) leidde door dezelfde landen. Een vijftiental jongeren keerde eerst later naar Nederland terug. Enigen van hen namen deel aan het 6e congres van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ), dat van 10-16 augustus in Warschau werd gehouden. Anderen werden afgevaardigd naar het 7e congres van de Internationale Unie van Studenten (IUS), van 18-27 augustus in Leningrad, terwijl tien jongeren waren uitverkoren om een vacantiereis van een week door de Sowjet-Unie te maken.

Het programma voor het festival omvatte talrijke sportmanifestaties, culturele bijeenkomsten en discussievergaderingen. Elke dag had zijn eigen thema. Zo werd er een Finland-dag gehouden en één gewijd aan de wetenschappelijke ontwikkeling en vooruitgang. Deze werd bijgewoond door de Sowjet-Russische ruimtevaarder Gagarin. Ook werd een dag gewijd aan de kortgeleden onafhankelijk geworden staten en aan de solidariteit met jongeren uit de nog koloniale landen.

Tijdens een studenten-seminarium, met als hoofdthema de strijd voor nationale onafhankelijkheid, deed zich een incident voor. De Nederlandse student Hans Beuker gaf de ca. 250 aanwezigen de raad liever aandacht te besteden aan het levende Russische imperialisme, o.a. in Hongarije, dan aan het snel verdwijnende westerse kolonialisme. Zijn woorden wekten zowel bij de Oosteuropese als bij de Afro-Aziatische festivalgangers veel weerstand op. Hem werd het verder spreken onmogelijk.

lijk gemaakt.

Naast deze bijeenkomsten vonden ook beroeps- en landenontmoetingen plaats. Voor de Nederlanders was de ontmoeting met de Indonesiërs de belangrijkste. Zij werden toegesproken door de communisten André de Leeuw, voorzitter van het Nederlands Festivalcomité en Roel Walraven, vice-voorzitter van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV). Beide sprekers waren van mening dat het nu, na het sluiten van een overeenkomst tussen Nederland en Indonesië, noodzakelijk was de vriendschapsbanden nauwer aan te halen. Walraven wees voorts op de dienstplichtige soldaten, die gevangen worden gehouden omdat zij weigerden naar Nieuw-Guinea te worden uitgezonden.

De laatste dag, tevens sluitingsdag, die geheel in het teken van een demonstratie voor de vrede stond, bracht voor de organisatoren onverwachte moeilijkheden mee. Daags te voren had de Sowjet-Unie haar proeven met kernwapens hervat. Niet-communistische studenten, onder wie Denen en Nederlanders, wilden borden meevoeren met de leuze "No more tests in East and West" (geen verdere proeven in Oost en West). Van de zijde van de festivalleiding gaf men daarvoor geen toestemming. De Finse politie, wier hulp was ingeroepen, verbood de voor de communisten niet-welgevallige leuzen. Een aantal studenten weigerde daarop deel te nemen aan de demonstratie.

Aan het slot van het festival werd een oproep, gericht aan de jeugd van de gehele wereld, uitgegeven. Daarin wordt gezegd dat gedemonstreerd werd voor de gezamenlijke wens om te komen tot vrede en vriendschap, tot het beëindigen van alle proeven met kernwapens en het uitbannen ervan en tot het sluiten van een ontwapeningsverdrag. Dit alles om verzekerd te zijn van de overwinning van de grondslagen van nationale onafhankelijkheid en vreedzame coëxistentie tussen staten met verschillende sociale systemen.

Comité "Tom Clardij moet vrij"

De dienstplichtige soldaat Tom Clardij, zoon van een Zaanse communist, weigerde begin mei j.l. met de "Waterman" naar Nieuw-Guinea te vertrekken (vide MO 5 - 1962 pag. 14). In het kader van de communistische politiek ten aanzien van dat gebiedsdeel besteedden zowel de CPN als het ANJV en de Nederlandse Vrouwenbeweging (NVB) veel aandacht aan het geval, met als uiteindelijk resultaat dat eind juni het actie-comité "Tom Clardij moet vrij" werd opgericht. Tot de initiatief-

nemers behoren de vroegere dienstweigeraars Piet van Staveren en Ratio Koster alsmede enige hoofdbestuursleden van het ANJV en de NVB. Het secretariaat berust bij een afdelingsbestuurster van het ANJV in Amsterdam, mevrouw E. IJsebrands-Spigt, Leimuidenstraat 24', aldaar.

Het comité stelt zich ten doel protestacties te stimuleren tegen het gevangenhouden van Clardij en andere Nieuw-Guinea-dienstweigeraars. Ook wil men gelden inzamelen voor het financieren van juridische bijstand. Inmiddels werden handtekeningen verzameld en werd hier en daar gekalkt. Op 9 juli namen ca. 300 personen deel aan een in Den Haag georganiseerde straatdemonstratie. Aansluitend daarop vond een protestbijeenkomst plaats. Op 28 augustus, aan de vooravond van het proces tegen Clardij c.s., organiseerde het Amsterdamse ANJV, een demonstratie in de hoofdstad.

De indruk bestaat dat, alle groot opgemaakte artikelen in "De Waarheid" ten spijt, deze actie in de communistische gelederen niet zo bijster intens leeft. De vacantieperiode zal daaraan wel mede debet zijn. Wat het ANJV betreft, kwam de actie bovendien op een ongclegen tijdstip. De bestuursleden van het verbond waren nog maar net bekomen van de inspanningen voor de tweede Volkelfietstocht (9, 10 en 11 juni) en nog volop bezig met de voorbereidingen voor het 8ste Wereldjeugdfestival.

Verzetsbeweging

"Verenigd Verzet 1940-1945" hield zich in de afgelopen maanden hoofdzakelijk bezig met de organisatie van kindervacanties in het kader van een uitwisselingsprogramma van de "Fédération Internationale des Résistants". Er vonden ditmaal uitzendingen plaats naar kinderkampen in Bulgarije, Oost- en West-Duitsland, Tsjechoslowakije en Polen.

"Verenigd Verzet" zond bovendien, buiten FIR-verband, een groep Hollandse kinderen naar een "Woodcraft"-kamp in Engeland.

Daarnaast organiseerde "Verenigd Verzet" in ons land een internationaal kinderkamp, vernoemd naar Hannie Schaft, de op jeugdige leeftijd door de Duitsers gefusilleerde verzetsstrijdster. Het werd gehouden op het terrein van het communistische kinderkamp "Zonneschijn" te Loenen (Veluwe) en duurde van 25 juli tot 8 augustus. De buitenlandse deelnemertjes kwamen uit Polen en de Duitse Bondsrepubliek. De leiding van "Verenigd Verzet" heeft het nodig geoordeeld zich van een "list" te bedienen bij de aanvraag van visa voor de Poolse kinderen.

Men deed het voorkomen alsof de kinderen waren uitgenodigd door het Nederlands Auschwitz Comité en gaf voor, dat zij zouden worden ondergebracht bij particulieren.

Op soortgelijke omzichtige wijze werd sinds mei van dit jaar door "Verenigd Verzet" een protestactie voorbereid tegen oefeningen met Duitse troepen in Nederland.

Toen in het weekeinde van 26 op 27 mei in noordelijk Limburg en oostelijk Brabant in NAVO-verband de oefening "Back Lash" werd gehouden, waaraan Engelse en Duitse troepen deelnamen, stak het orgaan "Stem van het Verzet" zijn bezwaren daartegen uiteraard niet onder stoelen of banken, evenmin als "De Waarheid". Beide bladen trokken later ook fel van leer, toen in juli bekend werd, dat Duitse troepen zouden worden gelegerd in het Brabantse dorp Budel. Achter de schermen werkte "Verenigd Verzet" intussen aan de organisatie van een handtekeningen-protestactie. De oud-CPN-er Nico Wijnen, die tijdens de oorlog jarenlang in het concentratiekamp Sachsenhausen gevangen zat, werd bereid gevonden als initiatiefnemer op te treden voor het zenden van een protestbrief aan de leden van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal. In deze brief is opzettelijk de NAVO buiten beschouwing gelaten, teneinde niet-communisten, op wie een beroep zou worden gedaan hun instemming te betuigen, niet af te schrikken. Met dit protestschrijven hebben in eerste instantie 78 Nederlanders, onder wie verhoudingsgewijs vele niet-communisten hun bijval betuigd. Zowel in "Stem van het Verzet" als in het dagblad van de CPN verschenen enkele weken na de verzending van de brief van Wijnen c.s. aan de leden van het parlement artikelen, waarin deze actie werd aanbevolen. Beide bladen vermeldden dat de protestkaarten verkrijgbaar waren bij het secretariaat van "Verenigd Verzet".

H O O F D S T U K I V

COMMUNISTISCHE ACTIVITEITEN IN HET BEDRIJFSLEVEN

De leiding van de CPN en die van het "Centrum voor eenheid en klassenstrijd in de vakbeweging" hebben de laatste maanden weinig aanknopingspunten voor agitatie kunnen vinden. De zomervacanties zijn hieraan uiteraard niet vreemd. Alleen het nog niet geheel opgeloste geschil over de c.a.o.-bouwwakken, dat tot korte stakingen op sommige bouwwerken leidde, bood de communisten in dit opzicht enkele "mogelijkheden". Het gaf "De Waarheid" stof voor een aantal artikelen in de bekende trant, terwijl de ABWB'58 in Amsterdam een ledenvergadering belegde en met steunlijsten voor ongeorganiseerde stakers rondging.

Op 7 juli had in Amsterdam een bijeenkomst plaats van partijgenoten, die lid zijn van ondernemingsraden of personeelscommissies bij grote bedrijven. Ongeveer 30 personen waren daar aanwezig, die beraadslaagden over de voorbereiding van een in het najaar te houden conferentie voor alle vertegenwoordigers van de "vrije lijsten". De CPN-leiding is ook voornemens na de vacaties voort te gaan met het systematisch bijeenroepen van landelijke conferenties voor partijleden, die in eenzelfde bedrijfstak werkzaam zijn. De bouwvakarbeiders komen het eerst aan de beurt.

Het Centrum als reisbureau

In 1960 organiseerde het Centrum voor de eerste maal enige reizen naar landen achter het IJzeren Gordijn, in samenwerking met de reisdienst "Vrede". Ook in 1961 was dit het geval. Er werd een flinke winst geboekt. Voor het lopende jaar kwam het Centrum met een zelfstandig programma voor buitenlandse reizen (vier naar de DDR, 4 naar Tsjechoslowakije, één naar Hongarije, kosten f 280,-- à f 325,--). Advertenties verschenen in de Centrum-bladen en in het blad "Vrede" (dat zelf ook een drietal reizen naar Tsjechoslowakije organiseerde). Tevens werd een brochure over deze reizen uitgegeven. Twee reizen (één naar de DDR en één naar Tsjechoslowakije) zijn vermoedelijk niet doorgedaan; aan de overige namen per reis 15 à 35 personen deel. Als reisleiders traden bekende figuren uit de CPN of de communistische vakbeweging op.

Op uitnodiging van de Sowjet-Russische vakbeweging heeft voorts een gezelschap van 16 personen van 21 juli tot 6 augustus tegen een verlaagd tarief een reis in de Sowjet-Unie gemaakt.

Agitatie van Wereldvakverbond tegen EEG

Ter uitvoering van een besluit dat tijdens de jongste zitting van het WVV-bestuur werd genomen (zie MO 6), wordt van 31 oktober tot 2 november te Leipzig een internationale vakbondsconferentie belegd ter bestudering van "de wereldomvattende economische en sociale consequenties van de Euromarkt". (Het communistische bloc is gealarmeerd door de successen van de EEG, o.m. blijkende uit Engeland's wens tot aansluiting.) Op deze conferentie zal het WVV proberen de anti EEG-campagnes op nationaal niveau beter te coördineren. (Reeds in 1958 richtte het WVV een "anti-Euromarkt-comité" op. Het kreeg de naam van "vakbondscomité voor coördinatie en actie der Euromarkt-landen". Hierin zaten aanvankelijk ook enige EVC-ers.) Er zal een eisenprogramma worden opgesteld dat zich - volgens de bekende terminologie - zal richten tegen:

1. de door de monopolies uitgeoefende contrôle over het economische en sociale leven,
2. de discriminerende maatregelen en de politiek van voorkeur-tarieven binnen de Euromarkt,
3. de belemmering van de wereldhandel.

Uitnodigingen tot bijwoning van de conferentie zijn gezonden aan al dan niet bij het WVV aangesloten vakverbonden in 26 Europese en 16 niet-Europese landen. In dit verband kan ook worden vermeld dat de 34e zitting van de Economische en Sociale Raad der UNO in Genève op 3 augustus j.l. besloot een wereldcongres voor problemen van handel en economische ontwikkeling bijeen te roepen. Begin 1963 zal een voorbereidingscomité een agenda vaststellen. In een interview van het Sowjet-Russische persbureau Tass met G.P. Arkadjew, leider van de Sowjet-Russische delegatie, zeide deze, dat zijn regering heeft voorgesteld de volgende punten op de voorlopige agenda te zetten: vestiging van een wereldhandelsorganisatie; de ongunstige invloed van de EEG op de wereldhandel; opheffing van de discriminerende bepalingen t.o.v. niet bij de Euromarkt aangesloten landen.

H O O F D S T U K V

OVERIGE GROEPERINGS

De Socialistische Werkers Partij - SWP

Onder de kop "Bedankt voor de eer" verscheen in "De Brug" van 14 juli 1962 de eerste officiële reactie van SWP-zijde op het in de aanvang van hoofdstuk II vermelde CPN-aanbod van hernieuwd partijlidmaatschap voor dissidente communisten, leidende figuren uitgezonderd.

De leden van de SWP zullen zich bij dit aanbod afvragen, zo meent de schrijver in "De Brug", waaraan zij, die eerder van de zijde der CPN werden gedoodverfd als klasseverraders e.d., deze eer thans zo plotseling te danken hebben. Zij zullen de CPN-uitnodiging stellig als een "document van onoprechtheid" taxeren en voor kennisgeving aannemen.

Onoprecht is het aanbod volgens de SWP-commentator vooral, omdat van de kant der CPN geen enkele poging wordt gedaan om opheldering te verschaffen omtrent de oorsprong en de achtergrond van de scheuring in de partij. De CPN-leiding geeft bovendien geen enkele waarborg dat voor stalinistische methoden in haar partij geen plaats meer is. De leden van de SWP - zo besluit het artikel - bedanken dan ook voor de eer, hun door het dagelijks bestuur van de CPN bewezen.

Intussen zal afgewacht moeten worden of de wens (van de SWP-leiding) hier niet de vader van de gedachte is. Het is immers bekend, dat verschillende aanhangers van de SWP zich na de nederlaag bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen afvragen of deze partij nog wel toekomst heeft.

De Pacifistisch Socialistische Partij - PSP

De Pacifistisch Socialistische Partij, de PSP, gaat na de voor haar gunstige verkiezingsuitslag van mei j.l. thans deelnemen aan het werk in 53 gemeenteraden. Voorheen was de partij in 13 raadscolleges vertegenwoordigd.

De vraag rijst, welke mogelijkheden tot samenwerking de kleine PSP-fracties in de diverse gemeenteraden zullen vinden. Uit het verleden is bekend dat de PSP steeds het standpunt heeft gehuldigd CPN-voorstellen op hun mérites te beoordelen en niet ter zijde te leggen, alleen vanwege de hoek waaruit zij komen.

Toch lijkt het of de PSP-leiding nog eens duidelijk heeft wensen

te onderstrepen geenszins van plan te zijn, om wille van het doordrukken van bepaalde politieke desiderata, de ogen te sluiten voor communistische leugens en verkeerde voorstellingen.

In het PSP-blad "Bevrijding" van 24 augustus wijdt redactiesecretaris Jan Snel een artikel aan de Amsterdamse wethouderszetel, die de CPN voor zich opeist. De PSP acht die aanspraak op zichzelf begrijpelijk en kan zich eveneens indenken dat de CPN zich boosmaakt buiten het overleg te zijn gehouden, waarin de PSP wel werd betrokken. (Naar men weet staat de PSP op het standpunt dat de CPN-raadsleden, die immers op democratische wijze zijn gekozen, niet geweerd mogen worden uit de raadscommissies.)

Waar Snel tegen op komt zijn in de eerste plaats de motieven die de CPN (in een pamflet aan de Amsterdamse bevolking) aanvoert om haar recht op een wethouderszetel te staven. Daarbij wordt z.i. op een bedriegelijke wijze met cijfers gegoocheld. Verder wordt in het CPN-pamflet aan de PSP verweten dat deze bij het vooroverleg niet is opgekomen voor een CPN-wethouder in het nieuwe college, en zodoende is "bezwegen voor de reactionaire druk".

Hiertegen wordt in "Bevrijding" aangevoerd dat in de eerste plaats nota bene "De Waarheid" zelf (d.d. 12 juli) vermeldde dat de Amsterdamse PSP-fractieleidster desgevraagd aan dit blad had verklaard niet tegen een CPN-wethouderschap te zijn en erop te hebben aangedrongen de CPN aan het vooroverleg te doen deelnemen. Hoe kan de CPN echter verwachten dat de PSP eigener beweging een voorstel zou doen om een CPN-wethouder te benoemen? De PSP begeert voor zichzelf geen wethouderszetels daar zij geen verantwoordelijkheid wenst te dragen voor de uitvoering van zaken waartegen zij principieel gekant is, zoals bijvoorbeeld de Bescherming Burgerbevolking, waartegen ook de CPN zich steeds keerde. Die verantwoordelijkheid wenst de CPN blijkbaar wel te dragen en wel zo graag, dat men er een pamflet met leugens en verkeerde voorstelling van zaken voor verspreidt, aldus concludeert het artikel in "Bevrijding".

De dienstweigeringswet

Diverse ultra-pacifistische en andere groeperingen zijn kennelijk overeengekomen een campagne te voeren voor ruime bekendmaking van de wettelijke mogelijkheden tot dienstweigering.

Om te beginnen werd voor dit doel door de Algemene Nederlandse

Vredes Actie (ANVA) een pamflet samengesteld, waarin voorbeelden worden verschaft van op te stellen verzoekschriften. Tevens wordt aandacht gewijd aan de binnenkort te verwachten nieuwe dienstweigeringswet.

Vrijwel alle organen van de daarvoor in aanmerking komende organisaties bevatten ongeveer gelijktijdig artikeltjes, waarin de lezers op de mogelijkheden in de dienstweigeringswet wordt gewezen, onder bijvoeging van of verwijzing naar het ANVA-pamflet.

Verder werd op 27 augustus j.l. het radiopraatje van de PSP aan dit onderwerp gewijd. Naast voorlichting en raadgeving van praktische aard, in verband met de dienstweigeringswet zelf, werd in dit radiopraatje de spot gedreven met de van officiële en andere zijde gebezigde argumenten de militaire dienst in een gunstig daglicht te stellen. Met nadruk werd betoogd dat de aangevoerde voordelen dienen ter verbloeming van het eigenlijke doel: het doden van de medemens.

Rechts-extremisme in Groot-Brittannië

De laatste maanden heeft de pers internationaal vrij veel aandacht besteed aan de politieke bedrijvigheid van enige rechts-extremistische groeperingen in het Verenigd Koninkrijk, het vaderland van de parlementaire democratie. In Nederland, dat onuitwisbare herinneringen heeft aan het leed van de Duitse bezettingstijd, was het vooral een verbaasde belangstelling voor deze onverkwikkelijke verschijnselen, nota bene in een land, dat met bloedige inspanningen meehielp de overwinning op Hitlerdom en fascisme te behalen.

Het openlijk ageren van neo-nazi's en -fascisten in Groot-Brittannië is uitgegaan van de "Union Movement" van Sir Oswald Mosley en van de begin 1962 opgerichte "National Socialist Movement" onder leiding van Colin Jordan, een inmiddels wegens deze activiteiten ontslagen onderwijzer uit Coventry. Jordan was voordien aangesloten bij de eveneens fascistische "British National Party", die onder leiding van Andrew Fountaine staat. Elke der twee eerder genoemde bewegingen hield in juli een bijeenkomst op Trafalgar Square in Londen. Na een handgemeen met omstanders greep de politie in en werden beide bijeenkomsten beëindigd.

De "National Socialist Movement" kwam in augustus j.l. nogmaals in de publieke belangstelling toen zij een kamp organiseerde bij het dorp Guiting Powers in het graafschap Gloucestershire. Ook hieraan kwam een ontijdig einde nadat een honderdtal streekbewoners een aanval op het kamp had gedaan. Daarbij zagen de kampeerders hun tenten vernield

en het swastika-embleem op de kampvlag in flarden geschoten.

Onder de 20 tot 30 deelnemers aan dit kamp zouden zich ook buitenlanders hebben bevonden n.l. enkele Duitsers en Belgen, een Oostenrijker en een Deen. De voornaamste was wel George Lincoln Rockwell, de leider van de Amerikaanse nazi-partij. Een tegen hem uitgevaardigd deportatiebevel kon pas worden ten uitvoer gelegd, nadat hij zich enige dagen had weten schuil te houden. Volgens Rockwell zou er van 15 tot 17 augustus in Londen een internationale bijeenkomst worden gehouden, waar gesproken zou worden over de oprichting van een fascistische internationale.

Van de drie reeds vermelde groeperingen wordt de "National Socialist Movement" (NSM) van Jordan de meest agressieve genoemd. Deze is anti-semitisch en onderschrijft volkomen de nationaal-socialistische rassen-theorie. De NSM wil Joden en niet-blanke immigranten uit Groot-Brittannië doen verwijderen. De NSM speculeert in de grote steden mogelijk op de in sommige volkswijken gebleken primitieve ressentimenten jegens "kleurlingen".

Het anti-semitisme in de Mosley-beweging lijkt thans wat op de achtergrond te zijn geraakt. Opportuniteitsoverwegingen zouden hieraan niet vreemd zijn. Voor de groei van zijn beweging zou Mosley meer verwachten van een economische depressie met daarmee gepaard gaande werkloosheid, althans volgens sommige commentatoren.

Afgaande op een door Rockwell na zijn terugkomst in de Verenigde Staten afgelegde verklaring, acht hij Mosley niet extreem genoeg. Fountaine, de leider van de "British National Party", in Engeland zou naar verluidt wel een dusdanig politiek klimaat willen scheppen, dat Joden en kleurlingen er de voorkeur aan gaan geven naar elders te vertrekken.

In Schotland maakte een zekere A. Smith uit Glasgow de oprichting van een nationaal-socialistische partij bekend. Hij beweerde hiervan zelf de Führer te zijn en al over de 700 aanhangers te hebben. Ook hij kante zich tegen Joden en kleurlingen en was van oordeel dat Schotland alleen welvarend kan worden als deze mensen verdwijnen.

In verband met het Britse democratische beginsel van vrije meningsuiting (free speech) - dat slechts zijn begrenzing vindt in het strafbaar stellen van opruiende, godslasterende en obscene taal - werd aanvankelijk niet repressief tegen deze neo-fascisten opgetreden. Wel verbood de overheid een drietal op Trafalgar Square te houden fascistische bijeenkomsten onder het motief, dat daar in de zomer veel vacantiegangers

en andere bezoekers komen.

Inmiddels werden Colin Jordan en enige van zijn naaste medewerkers veroordeeld wegens het uitlokken van wanordelijkheden. Voorts is tegen dezelfde een zaak aanhangig gemaakt, voorzover bekend op grond van hun ten laste gelegde overtreding van de Public Order Act van 1936. Deze vervolging keert zich tegen de organisatie "Spearhead" die op militaire leest geschoeid is en politieke activiteiten zou bedrijven, althans voor dat doel zou zijn opgericht. De "Spearhead-élite" volgt, blijkens het Openbaar Ministerie, het voorbeeld van Hitlers bruinhemden. Uitdrukkelijk werd door de vervolgende autoriteit gesteld, dat de zaak tegen Jordan c.s. niet aanhangig was gemaakt om de vrijheid van meningsuiting te beperken. Het ging er echter om een eind te maken aan ontwikkelingen, die kunnen leiden tot geweldpleging en dus tot een gevaar voor de openbare orde en veiligheid.

OVERZICHT VAN REIZEN VAN VOORAANSTAANDE NEDERLANDSE ENBUITENLANDSE EXTREMISTEN UIT OF NAAR NEDERLAND

Tot 15 augustus 1961

I = Inreis

U = Uitreis

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
22-4-1962	SCHMIDT, B.	10- 8-'30	Centrum-delegatie naar Cuba t.g.v. 1 mei-viering.
22-5-1962	BOSHART, M.	28- 2-'05	
4-5-1962	HARTMAN, J.	23-12-'97	Hinag-leden. "Malente Treffen" bij Lübeck (her- denking gesneuvelde SS-ers).
7-5-1962	BEEKHOF, J.C.	1- 3-'17	
	BRONNER, J.M.C.L.	23-12-'22	
	KROON, B.M. van der en 14 anderen.	13- 5-'19	
?15-5-1962 26-5-1962	MOLEN, R. v.d.	16- 2-'34	Lid dag. best. ANJV. Duits- land, reisdoel onbekend.
17-5-1962 18-5-1962	RENZI, L. di (Italiaan)	13- 2-'27	PCI-functionaris. Ned., besprekingen CPN-instanties.
19-5-1962	JUNGE, H. (W. Duitser)	1-11-'14	Secr. Int. Sachsenhausen Comité. Utrecht, reünie Ned. Sachsenhausen Vrienden- kring.
19-5-1962 20-5-1962	HARTMAN, J.	23-12-'97	Prominent Hinag-figuur. Es- sen, Hiag-bijeenkomst.
28-5-1962 28-5-1962	BLOM, G. KOENDERS, H.	17- 4-'09 24- 1-'14	Resp. secr. Ver. Verzet en lid CPN. Wuppertal, doel onbekend.
31-5-1962 5-6-1962	WOLFF, Jaap	1- 9-'23	Secr. penningm. CPN. Kopen- hagen, 21e congres Deense CP (31/5 - 3/6).
1-6-1962 29-6-1962	AARTS, F.P.M. HESSELMAN, J.G. STUIVENBERG, T. met resp. echtgenoten	12-10-'20 15- 1-'21 30- 8-'16	Resp. lid CPN-distr. best. NHN en leden p.b. CPN. DDR, vacantie.
3-6-1962	BOL, L.G. ROOS, F.A. SCHIP, W.F.H. v.h. TURNHOUT, L.J.H.M.v.	8- 2-'14 10- 6-'14 22- 6-'18 25- 6-'18	Resp. lid CPN-distr. best. Amsterdam; werkz. De Whd.; lid p.b. CPN; lid CPN-distr. best. Twente. CPN- en Whd.- delegatie n. feest Belg. par- tijblad "De Rode Vaan", nabij Brussel.

VERTROUWELIJK

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
5-6-1962	HELMERS, H.	27-11-'16	Centrum- en CPN-functionaris, SU, vacantie.
5-7-1962	BINDELS, H.J. en echtgenote	30- 4-'23	
9-6-1962	HARTMAN, J.	23-12-'97	Hinag-leden. Munchen-Gladbach, Grenzlandtreffen van Hiag.
10-6-1962	BRONNER, J.M.C.L.	23-12-'22	
	REYERS, P.A.C.	9-10-'28	
	DOBBELSTEEN, G.J. van den	15- 1-'08	
	SCHOONDERBEEK, J.	14- 3-'24	
	DRAAYER, L.	12- 9-'27	
9-6-1962	GILLIERON, L.	12- 8-'09	Secr. Com. Cult. Betr. Ned.-Tsjsl. Praag, doel onbekend
19-6-1962			
9-6-1962	VOS-KRUL, H. de	31-12-'19	Voorz. NVB. Praag, Lidice-herdenking.
20-6-1962			
12-6-1962	MEIJER, M.	28- 5-'08	Bestuurslid resp. van Centrum-reisdienst en Reisdienst Vrede. Praag, voorbereiding vacantie-reizen.
19-6-1962	VELTMAN, A.M.	10-10-'14	
13-6-1962	SIP, E.	27- 9-'97	Secr. "oude" EVC. Joegoslavië, vacantie.
3-7-1962	en echtgenote		
13-6-1962	DILLEN, C.F.W. van	5- 6-'17	Vacantiereis voor Centrum-functionarissen naar DDR.
7-7-1962	HOORNWEG, P.	20- 6-'03	
	KORLAAR, A.A.	25- 8-'09	
	MARS, W.	16- 5-'00	
	SCHLUTER, H.M. en resp. echtgenoten	14- 6-'35	
16-6-1962	HARTOG, W.	25- 5-'11	Voorz. Centrum. Bulgarije, vacantie.
6-7-1962	en echtgenote		
21-6-1962	ENTHOVEN, Clara, F.S.E.	21-12-'01	Individueel lid Internat. Ver. Democr. Juristen. Verm. O-Berlijn, persconf. van Juristen.
26-6-1962			
22-6-1962	HOEKSTRA, H.J.	17- 6-'24	Secr. CPN. Moskou, vacantie.
26-7-1962	en echtgenote		
23-6-1962	GOUDKUIL, H.	7- 8-'16	Lid distr. best. CPN R'dam en lid Hoofdbestuur/ Ned.-USSR. Tsjechoslowakije, herstel gezondheid.
4-8-1962			
25-6-1962 (I)	GROOT, S. de en echtgenote	19- 7-'99	Alg. secr. CPN. Verbleef sinds 9 maart in SU voor herstel van gezondheid.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
2-7-1962	MEIJER, C.	18-12-'14	Partijbestuurslid CPN. Warschau, vacantie.
3-7-1962 (I)	ZEGELING, H. en echtgenote	13- 6-'35	Stiefzoon De Groot. Stu- deert te Moskou. Ned., vacantie.
3-7-1962	JAGER, Tj.	7-12-'14	Lid partijbest.
22-7-1962			
6-7-1962	BERMAN-v/d GOES	7- 5-'30	
16-7-1962	v. NATERS, M.		
6-7-1962	BRUGGEMAN, A.J.	21- 5-'27	Resp. best. lid PSP en
18-7-1962	STRIJD, Ds. K.	18- 9-'09	voorz. Comité 1962 v.d.
	SÜSS, R.S.	3- 3-'39	Vrede, lid h.b. Kerk en Vrede, vert. Werkgr. anti- milit. Stud.
6-7-1962	MINNAERT-COELINGH, M.B.	17- 2-'06	Lid WVR, lid werkcomm. NVR.
2-7-1962	SOHIER, A.A.	31- 7-'22	Lid werkcommissie NVR.
	WEBER-de HONDT, A.M.	6- 4-'25	Lid werkcomm. NVR, lid CPN
	GOETJES, H.L.M.	28-12-'21	Com. geörienteerd.
	HOORN, H. van	16- 9-'08	Pol. secr. CPN-afd. Purmerend.
	HUTTE, C.J.	31- 7-'20	Bedrijfsarbeider.
	BEUMER, J.W.	7- 9-'11	Best. lid "World Association of World Federalists". Moskou, Wereld vredescongres (9-15 juli).
3-7-1962	OOSTERUM, G. van	2- 4-'13	Lid partijbest. CPN. Moskou,
1-8-1962	en echtgenote		vacantie.
6-7-1962	BLOM, G.	17- 4-'09	Resp. secr. V.V. '40-'45,
8-7-1962	STROOMBERG, H.W.M.	27-11-'10	lid Land. Raad V.V. en lid
	KOENDERS, H.	24- 1-'14	CPN.
7-7-1962	KORPER, S.	25- 9-'07	Lid Land. Raad V.V. en lid
8-7-1962	BULDER, J.H.	21- 3-'07	CPN; Solingen, bijeenk. Ver. Verfolgten d. Nazi- regimes.
7-7-1962	VERHEIJ A.A.	26- 2-'17	Plv. alg. secr. CPN. Moskou,
6-8-1962	en echtgenote		vacantie.
13-7-1962 (U)	TAS, E.	7- 8-'15	Communiste met veel inter- nat. relaties. DDR (Cen- trumreis). Moskou (Vernu- reis).
13-7-1962	RIJKOM, A.H.A. van	1- 1-'01	Redact. Centrumbladen. DDR,
29-7-1962	en 15 deelnemers		(Centrumreis).
14-7-1962	KREMER, W.	7-11-'18	Lid partijbest. CPN. W-
6-8-1962	en echtgenote		Duitsl., familiebezoek.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
16-7-1962 (I)	BEKKER, F.F. KORLAAR, A.	24- 1-'34 9-10-'40	Studeren in SU. Ned, vakantie.
17-7-1962 (U)	HULST, W. en echtgenote	9-12-'16	Secr. Ver. "Ned"-USSR. Moskou, vakantie.
19-7-1962 11-8-1962	LEEuw, A.O. de GEERLIGS, P.	9- 6-'35 25-12-'40	Resp. lid hfd. best. ANJV, lid Org. raad OPSJ. Helsinki, voorbereiding van en deel- name aan 8e Wereldjeugd- festival.
20-7-1962 7-8-1962	EBERHARD, F.	27-11-'20	ABWB-bestuurder, S.U., vacantie (Centrum-reis).
21-7-1962 5-8-1962	KOOPMAN, H.W. en 30 deelnemers	21- 2-'30	Centrumvacantiereis naar DDR.
21-7-1962 5-8-1962	HAM, B.G. van den en 34 deelnemers	10- 2-'12	Centrumvacantiereis naar Hongarije.
21-7-1962 6-8-1962	STOUT, J. en 14 deelnemers	22- 9-'24	Centrumvacantiereis naar S.U.
21-7-1962 + 27-7-1962	KLUGMANN, N.J. (Engelsman)	27- 2-'17	Lid Uitv. Com. CP-Gr. Brittannië. Nederland, besprekingen partij-istan- ties.
21-7-1962 (U)	CLERX, H. ESCH, J.H.W. van en echtgenoten KARSTANJE, E.A.	3-12-'27 20- 9-'31 5-10-'22	Resp. lid partijbest. CPN en leden distr. best. CPN, Tsjechoslowakije, vakantie, herstel gezondheid.
24-7-1962	GHIRARDELLI, G. (Italiaan)	?	PCI-functionaris. Ned., bespr. partij-instanties.
23-7-1962 25-7-1962	HEFFEN, G. van	29- 7-'19	Werkzaam bij Pegasus O-Ber- lijn, verm. zakenbezoek.
24-7-1962 11-8-1962	HAKS, M.H. BOO, B.J. de NIEUWENHUYSE, W.J.A. LAAR-HÜND, E. van GROENEVELT, P.H. en 185 anderen	2- 2-'41 20-12-'34 21- 9-'38 10- 9-'27 8- 8-'37	Lid dag. leiding ANJV. Lid dag. leiding ANJV. Lid h.b. ANJV. Lid Ned. Festivalcomité. Voorz. Ned. Chr. Stud. Ver. Helsinki, maakten deel uit van leiding Ned. delegatie naar 8e Wereldjeugdfestival.
25-7-1962 (U)	MOREU-SPRIETSMA, J.	27- 8-'16	Penningm. Ver. Verzet, YG- land, vakantie.
27-7-1962 (U)	BAKKER, P. en 15 deelnemers	31-10-'15	Secr. Centrum. DDR, Cen- trumvacantiereis.

<u>Datum:</u>	<u>Naam:</u>	<u>Geb. datum:</u>	<u>Reisdoel:</u>
2-8-1962 (I)	HORST, S. van der	12- 1-'36	Student te Moskou. Neder- land, vacantie.
3-8-1962	TURNHOUT, L.J.H.M. van	25- 6-'18	Leden partijbest. CPN.
19-8-1962	BORST, C. en echtgenote	1- 2-'91	Tsjechoslowakije, Centrum- reis.
14-8-1962	BARUCH, S. BLOM, G. en echtgenoten	17- 2-'05 17- 4-'09	Resp. lid partijbest. CPN, secr. Ver. Verzet. Moskou, vacantie.

STAKINGSOVERZICHT JULI/AUGUSTUS 1962

Bedrijf	:	Steenfabrieken "Ferwerd" te Ferwerd, "Labor" te Middelstum en "Ceres" te Kantens.
Aanleiding	:	4% vacantie-toelage geëist.
Inmenging vakbonden	:	geen.
Resultaat	:	geen.
Aantal werknemers	:	onbekend.
Aantal stakers	:	109.
Duur van de staking	:	enkele uren (18-7-'62).
Bedrijf	:	N.V. Bouwbedrijf G. Verwelius te Diemen.
Aanleiding	:	Weigering werkgever de loonsverhoging van f 0,10 per uur m.i.v. 1-3-'62 volgens de nieuwe cao-bouwvak te betalen.
Inmenging vakbonden	:	NVV, CNV bemiddelden.
Resultaat	:	uitkering f 100,-- ineens en loonsverhoging f 0,10 per uur.
Aantal werknemers	:	80.
Aantal stakers	:	40.
Duur van de staking	:	7 dagen (6 t/m 15-8-'62).
Bedrijf	:	Wevers werkzaam bij textielbedrijf Menko te Enschede.
Aanleiding	:	ontevredenheid over ontvangen van minder loon i.v.m. werktijdverkorting en over werken met producten van slechtere kwaliteit.
Inmenging vakbonden	:	geen.
Resultaat	:	klachten van betrokkenen worden onderzocht.
Aantal werknemers	:	130.
Aantal stakers	:	44.
Duur van de staking	:	1½ uur (9-8-'62).
Bedrijf	:	Aannemingsbedrijf Harm Fokkens N.V. te Dronten.
Aanleiding	:	weigering werkgever de loonsverhoging van f 0,10 per uur m.i.v. 1-3-'62 volgens de nieuwe cao-bouwvak te betalen.
Inmenging vakbonden	:	NVV, CNV en KAB bemiddelden.
Resultaat	:	onbekend.
Aantal werknemers	:	45.
Aantal stakers	:	30.
Duur van de staking	:	2 uur (13-8-'62).
Bedrijf	:	C.V. Holland Electro, fabriek van stofzuigers en andere elektrische apparaten.
Aanleiding	:	salarisverhoging, winstuitkering van 3 op 6% en herziening werkclassificatie geëist.
Inmenging vakbonden	:	onbekend.
Resultaat	:	onbekend.
Aantal werknemers	:	onbekend.
Aantal stakers	:	250.
Duur van de staking	:	1 dag (14/15-8-'62).

Bedrijf : Diverse bouwwerken van N.V. Faas aannemings-
mij. te Amsterdam.
Aanleiding : Weigering werkgever de loonsverhoging van
f 0,10 per uur m.i.v. 1-3-'62 volgens de nieuwe
cao-bouwwak te betalen.
Inmenging vakbonden : onbekend.
Resultaat : nieuwe cao-bouwwak wordt toegepast.
Aantal werknemers : onbekend.
Aantal stakers : 141.
Duur van de staking : 3 dagen (14 t/m 16-8-'62).

Bedrijf : Superfosfaatfabriek Albatros te Rotterdam.
Aanleiding : ontevredenheid over uitstel nieuwe cao i.v.m.
"matigingspolitiek".
Inmenging vakbonden : NVV, CNV en KAB bemiddelden.
Resultaat : onbekend.
Aantal werknemers : 600.
Aantal stakers : 160.
Duur van de staking : 2 uur (21-8-'62).

A G E N D A

<u>Datum</u> :	<u>Bijeenkomst</u> :	<u>Plaats</u> :	<u>Organisatie</u> :
13-14 sept.	Alg. verg. Wereldfed. Weten- sch. Onderzoekers.	Moskou	WFWO
8-15 sept.	NVB Vrouwenkamp.	Hierden	NVB
16 sept.	Waarheidzomerfeest.	Amsterdam	CPN
* 28 sept.	12e zitting Adm. comité VVI-Metaal.	Berlijn	WVV
* 1-6 okt.	4e Internat. beroepsconf. VVI-Metaal.	Berlijn	WVV
* oktober	Zitting Presidium Wereld- vredesraad.	?	WVR
* 31 okt.- 2 nov. 1962	WVV-conf. over EEG.	Leipzig	WVV
* 3-4 nov.	Westeuropese conf. voor amnestie Portugese pol. gevangenen.	?	Com. ad hoc
* november	Presidium en Raadsverg. Inter- nat. Democr. Vrouwenfed.	?	IDVF
* 27 nov.- 1 dec.	4e Internat. conf. VVI-Land- en Bosbouw.	Sofia	WVV
6-9 dec.	4e Congres Féd. Internat. des Résistants.	?	FIR
* 15-16 dec.	Verkiezingsconf. CPN.	?	CPN
22-25 dec. 1962	Kerstcongres ANJV. Vredesconf. voor Landen v.d. 3 continenten.	Rotterdam ?	ANJV WVR
1962 ?	Medische conferentie Féd. Internat. des Résistants.	Noorwegen	FIR
1962	Congres Socialistische Werkerspartij.	?	SWP
* eind 1962	Alg. Raadszitting Wereldvredes- raad.	?	WVR
* mei 1963	2e Wereldconf. voor vrouwelijke Boekarest arbeidskrachten.		WVV
juni 1963	5e Congres Internat. Democr. Vrouwen Federatie.	Moskou	IDVF
* begin 1963	Wereldcongres Internat. Ver- eniging Democratische Juris- ten.	?	IVDJ
1963	Internat. bijeenk. v. jonge toeristen.	Hoge Tatra (Tsj.)	WFDJ

<u>Datum</u> :	<u>Bijeenkomst</u> :	<u>Plaats</u> :	<u>Organisatie</u> :
* 1963	2e Internat. conf. VVI-Handel	Zuid-Amerika?	WVV
* 1963	Buitengewoon congres CPN	?	CPN
* 1963	Eur. conf. Verzetsstrijders en Nazi-slachtoffers	?	FIR

* nieuw c.q. aangevuld.